

Q. K.
431
46

II c
1282

X 1860639

DE.
DUCENARIIS.
DISSERTATIO.

QVA
AD. EXAMEN. AVTVMNVN.
SCHOLAE. SNEEBERGENSIS.
DIE. XVI. KAL. NOV.
HABEND.

OMNES. AD. QVOS. ID.
NEGOTIVM. PERTINET.
MORE. SOLITO. INVITAT.
VRBANVS, GODOFR. SIBERVS.
M. A. S. R.

DE
DUCENARIIS
DISSERTATIO
OVA
AD EXAMEN APTVMVM
SCHOLAE SNEEBERGENSIS
DIE XVI. KAL. NOV.
HABEND.
OMNES AD QVOS ID
NEGOTIVM PERTINET
MORE SOLITO INVITAT.
VRBANVS GODFR. SIBERVS
M. A. S. R.

I.

Romae, Romanique orbis magistratus varii, nec pauci numero fuere, quos gnara utilitatis suae gens, nunc svadente tempore constituit, nunc in orbem abeunte vicissitudine rerum antiquavit, abrogavitque. Nec defuere etiam ingenia, decora certe, quorum operâ haec senatus plebisque instituta, perennaturis monumentis traderentur. Male etenim cum gente rerum Domina actum esset, si primus forte FENESTELLA, incertus * auctor extitisset, ac ni vetustiores multo, famae, gestisque rebus AETERNAE VRBIS prospexissent. Multi oppido VARRONES has in laudes abeunt, earumdemque partem plures adhuc cape-
rent, ni temporum furore suis ornamentis spo-
liati,

A 2

* Loquatur hac de re illustris Vosius de Hist. Lat. L. I. c. XIX. Extat hodie sub Fenestellae nomine liber de Magistratibus Romanis. Quem germanum tanti Viri foetum putare hoc vero desipere sit. Verus scriptor est, Andreas Dominicus Floccus, Florentinus, Secretarius Pontificis Romani, et Canonicus Florentinus, quem hoc de argumento scripsisse, testatur Flavius Blondus in Historia sua.

liati, famam sine pondere haberent. Horum munere, formam Reipublicae antiquam contem-
plamur, horumque beneficio ipsam velut intro-
gressi curiam, tot Regum, quot Senatorum sedes
intuemur. Hi, tribunalia, curulesque sellas, hi,
praetoria et fasces indicant, nobisque, longo tem-
porum ac terrarum tractu disfitis, omnia quasi in
conspectu locant. Frustra juniores senibus oppo-
nas, quicquid etenim aetatis nostrae magna nomi-
na fecerunt, ac quicquid PANCIROLO laudis,
BVLLINGERO gloriae, famaeque LIPSIO ac-
crevit, id omne tamen his antiquioribus acce-
ptum ferunt. Proinde ex illorum mente senten-
tiaque differam, dum de DVCENARIO, MA-
GNA POTESTATE dicere constitui, quae ex illustri
stirpe orta majora indies, spemque superantia
incrementa cepit, contractaque rursus cogente
temporum vel fatorum vi evanuit. Hanc gna-
vitatem, ne inanem habeatis, rogo quippe quam
bonam utilemque boni viri censuere, quamque
exemplo probati literarum ducis communire pos-
sum. Casaubonus certe, digno fama sua argu-
merito, apud Monspelienses, scholas aperturus
* non nisi de Romani orbis magistratibus dicen-
dum

* CSAAVB. ep 116, ad Theod. Bezam Nos hic profes-
sionem hac ipsa hebdomade auspiciati sumus. Suscepi-
mus tractandum antiquitatis Romanae locum de Ma-
gistra-

dum sibi credidit. Et jure quidem, Tua enim
PLINI, divina vox est: **RES ARDVA VE-**
TVSTIS NOVITATEM DARE, OBSOLETIS NITO-
REM, OBSCVRIS LVCEM, FASTIDITIS GRATIAM,
DVBIIS FIDEM; (quodq; nobis forte non omnia un-
 dique affecutis veniam exorare poterit) **ITAQVE**
ET NON ASSECVTIS, VOLVISSE, ABVNDE PVLCH-
RVM ATQVE MAGNIFICVM EST.

II.

Quum vero facilis eos in errores lapsus sit
 quos aliis inexplicabiles fuisse cernimus; illos
 imitari placet, qui **PORSENAE** regis tumulum **

2 3

visuri,

gistratibus ejus Reipublicae, opus profecto ardu-
 um, et virium prorsus non istarum. Sed erat
 parendum Pindari praecepto, quod iubet *περὶ τοῦ*
ῥον θάμιν τηλαυγῆς. Statueratque ma-
 gnus homo has *ἀκροάσεις* suas publicas aliquan-
 do facere teste Ep. 125. quum nemo eruditorum
 hac de re certi quicquam tradidisset, sed perire sine
 dubio hi commentarii cum plerisque aliis, de quibus
 propediem in vita eius a nobis scripta differe-
 mus.

** **PORSENA** Hetruscorum Rex vesana dementia gloriam
 quaerens, portentotissima Regum Aegyptiorum
 opera imitatus est, Labyrinthum extruendo. Eum sub
 urbe **CLUSIO** fuisse tradit **VARRO**, nulla vero super-
 esse vestigia monet **PLINIUS** I, xxxvi, c. 13.

visuri, assumpto lini glomere, occursum ambages devitarunt. Eius vicem temporis notatio subibit, quae ut neglecta multos haesitantes fecit, sic observata, promptos in hoc spatio expeditosque reddet.

III.

Hinc nobis in Augusti Principis aetate standum, quae Natales sine dubio huic dignitati dedit. Id TRANQVILLI hoc suffragium affirmat: AD TRES IUDICVM DECURIAS QVARTAM AD-DIXIT EX INFERIORE CENSU, QVAE DVCENARIORVM VOCARETVR, IVDICARETQVE DELEVIO-RIBVS SVMMIS, Svet. Aug. C. xxxii. Singula ad dignitatem Ducenarii explicandam faciunt. Primo etenim rationes indicat, quibus Imperator motus novam potestatem constituerit; tum vero nomen ipsum, undeque stirpem traxerit declarat, tandemque munus ipsis obeundum tradit. Primum illud disquisitione non eget. Quem etenim fugit AVGVSTVM raritate iudicum, quos bella civilia exhaurerunt, compulsum, istud iuscepisse? Maiori cura in horum enodatione versabimur: QVARTAM DECURIAM EX INFERIORE CENSU AD-DIXIT. Ac plures quidem sic existimasse scimus. * Augustum, multis ex equestri gradu, quorum

* Princeps illorum PHILIPPVS BEROALDVS enarrator Syetonii, ad Cap. xxxi i, Aug. ita tradit: Quorum ordo iudic

rem familiarem temporum calamitates fregerant, indulgisse, ut, si ad maiorem censum, quo equites censebantur, non ascenderent, honores tamen ceteris equitibus patentes petere, capeffereque possent. Sed inani hoc conatu faciunt. Quid si diceremus censum a TRANQVILLO hoc loco appellari SALARIUM, quod primus omnium AVGVSTVS iudicibus, rem Romanam, et in vrbe et provinciis administrantibus constituit? DIO certe, quem neglectis omnibus sequi et sectari placet, sua id auctoritate svadet, dum asserit, his iudicibus MINORIBUS remunerationis loco certam auri, argentique summam datam, exindeque nomen dignitati impositum fuisse*; Quod si vero quis, colligi ex eo posse, regerat, datos fuisse iudices

iudicabat, quadringenta habebat in censu. Qui additi sunt ab Augusto, Ducenta tantummodo cum haberent, DVCENARII dicti sunt. Provocat exinde ad PLINII suffragium: Divo AVGVST. decurias ordinante maior pars equitum in ferreo annulo fuit, hi non equites sed iudices vocabantur. Verum in eo, ut cuius patet parum auxilii reperit. Eadem reperit in Explic. ad APVL. Aur. A sin. l. VII. quam modestius paulo. Ducenarii, VIDENTVR nominari a censu ducentorum sestertium cum legitimo iudici equitique sestertia quadringenta census fuissent.

*DIO. H. R. L. LIV,

ces **SVPERIORIS CENSVS**, vel quorum **SALARIVM** auctius honoratiusque esset, id, ta-
cente licet **TRANQVILLO**, confitebimur, quando,
quidem idem ille Dio hoc affirmat: καὶ τοῖς ἀνθυπά-
τοις τὴν μισθοφορὰν διδόναι τότε ἐνεμίθη. Certum
stipendium etiam Proconsulibus edicto constitui-
tur, quia tum etiam Caesar, ut merces eis sua
daretur, censuerat. Pauloque post, ut inferiorem
superioremque censum eo certius distingveret,
conceptis verbis ait: φακτόν τι λαμβάνειν ἤρξαντο,
τὸτο μὲν ἔκ τῶν ἰσῶ πάνσι σφοδρῶν, ἀλλ' ὡς πρὸς καὶ
τὴν χρεῖαν ἀπῆται ἐτάχθη. Stipendium accipere coe-
perunt, **NON IDEM OMNES**, sed quemad-
modum muneris eorum rationi congruebat.
Id vero Interpretibus explicandum erat, quippe
quod maximam difficultatem peperit **TRANQVIL-
LO**; verum alter in Decuriarum voce, alter in le-
vioribus moratus, rem ipsam praetermisit.

IV.

Ex quo igitur Augustus de salario iudicibus
decernendo sanxit, de nomine simul ipsis
imponendo cogitasse credo. Quam rem cum Me-
coenate suo aggressum haud vanus reor, siqui-
dem, cum eo omnia participare solitum, rerum
scriptores tradunt. Huius vero indoles, vel inventis
recens, vel antiquatis etiam vocabulis maxime de-
lectat.

lectabatur, quod Tranquillus tradit, cumque eo aliorum
 quorum testimonia ANDREAS SCHOTTUS * sedulo
 collegit. Is, nescio an illisurum ordini, an maiores
 sectaturus, insolenti auribus Romanis voce, DUCENARIOS
 appellasse videtur. Attamen id factum
 suum pari exemplo vetustatis communire potest;
 quum maiores Romanorum, duplicata, triplicata-
 que stipendia, vel binis equis merentibus ex eo
 nomen indere voluerint. Manifestum illud, si
 DVPLARES, DVPLICARIOS, TRIPLICARIOSQUE
 videamus. Illorum, VARRO meminit: Duplica-
 rii, quibus ob virtutem duplicia cibaria dabantur,
 et lapis ille vetus a GRUTERO observatus, L. PE-
 DIO. L. F. PAL. VERECVNDIO EQVITI, SINGVL.
 FLAM. TRAIAN. M. PEDIVS. L. F. PAL.
 ALBINVS. SABINIANVS. EQVES. DVPLARIS.
 Horum, cum scriptores passim, tum vero etiam
 Tiburtina inscriptio, quam SAVARONIS beneficio
 servatam allatamque a SIRMONDO legimus.

T. CLAVDIO AVG. LIB.

FELICI SCAPVLANO

D. III. Q. III. QVINQVENNALI IMMVNI.

TRIPLICARIO VENEMERENTI.

V.

Clarum ex eo, DVCENARIII appellatio-
 nem

* Andr. Schottus L. II, Controv. Sen. Controv. XII.

nem non aliunde, nisi ex hac imitatione, anfa licet a stipendio data, natam esse. Utut enim quidam opinentur, ac nobis ipsis aliquando venerit in mentem, Ducenarios forte a Ducatu, vel quod tanquam Duces in oppida Imperio subjecta mitterentur, dictos esse, ac praeterea PETRUS GREGORIUS THOLOSANUS, magnus Iuris Interpres, ad nos accesserit; attamen neque illis nec nobis ipsis nec Tholosano, etiam assentiri placuit. Si quidem, quaestione hanc in rem habita, cognovimus Ducis nomine non talem potestatem, qualis primo DUCENARIORUM erat, designatam esse. Ducum potestas omni propemodum tempore cum imperio in exercitus, legionesque coniuncta erat, id quod Tranquilli Spartianique verbis ostendendum. Horum alter de Tiberio: confidebat ostento sibi, ac maioribus suis, in omni DUCATU, i. e. imperio militari, expertissimo. Alter de Aelio Vero: Adriani auctoritate Dux et rector impositus Pannoniis. Quare ne illa etiam, quae de Rhaetorum duce, Rhenanus ex alio instituto attulit, a Tholosano in exemplum trahenda sunt, ut Ducum potestatem civilem non militarem asserat, quum illa ipsa formula Ducatus Rhaetici, conceptis verbis statuatur, hanc potestatem, maximam partem militarem fuisse. Non est tale, (sic formula) pacatis regionibus ius dicere, quale suspectis gentibus asfidere, ubi non tan-

quid

tum vitia, quantum bella suspecta sunt, nec sola vox praeconis insonat, sed turbarum crepitus, (mallem legere tubarum strepitus, ut apud Tacitum, tubarum, cornuumque concentu strepere, A. I. C. 28. secus quam BR OSSEO et FORNERIO est visum) frequenter insultat. Ibi impetus gentilis excipitur, et transmissis iaculis fauciatur furibunda praesumptio. Nec ita multo post addit: Ducatum tibi credimus Rhaetiarum, ut milites et in pace regas et cum eis fines nostros solenni alacritate circumneas. Cassiod. Var. L. VII. Form. IV.

VI.

Iam de munere, cui administrando ab Augusto dati, differendum erit, quod his verbis Svetonius complectitur: **VT IUDICARENT DE LEVIORIBVS SVMMIS.** Id leve reliquis visum, nobis haud quaquam contemnendum est. Quod si enim certi hac de re fuissent, summi oppido viri cavissent, ne in ea ita titubarent, ut immutatis Svetonii verbis, pro **LEVIORIBVS SVMMIS**, leviores **LEGES** subiicerent, quod **ALCIATI** licentia factum esse credo. At, dicat mihi, quo iure leges illas leviores statuat, quae de fortunis saepe bonisque civium censebant. Leges profecto illae, etsi de exiguis quandoque rebus pro-

nunciarent, * leves tamen ipsae non erant, sed sanctae potius etiam violatae habebantur. Melius profecto paululum SIMON SCHARDIVS de LEVIORIBVS REBVS exposuit, nec omnino tamen exacte; servanda nempe premendaque Tranquilli verba erant, cuius aetate lites inter humiliores natae, SVMMAE, qui eas agerent ACTORES SVMMARVM dicebantur. Id Svetonius affirmat in Domitio, ACTOREM SVMMARVM, pridie quam crucifigeret in cubiculum vocavit, affidere toro iuxta coëgit. Dom. xi. Quo loco quamvis in diversum nos abripere conetur CASAVBONVS dictitando, servos olim hoc nomine venisse, obniti tamen nos TRANQUILLVS iubet, qui in AVGVSTO sciens prudensq; ACTVM rerum iudicibus ascribit, nosque docet Patronos pari modo hoc nomen meruisse, quippe qui aliquando iudices summarum, aliquando, actores essent, quod et TORRENTIVS agnovit. Ceterum mihi non persuaserim, Actorem illum SVMMARVM, si servum statuamus, tantae dignationis apud Domitium fuisse, qui tamen honos iudici Patronoque, vel per simulationem Tiberii, convenire potuit. Nec

supra

- Plin. L. II. Ep. ep. 14. Distingor centumviralibus, causis, quae me exercent magis quam delectant. Sunt enim pleraeque parvae et exiles; raro incidit, vel personarum claritate, vel negotii magnitudine insignis.

supplicium servile nos ab hac sententia deducit, gnaros nempe severitatis Domitii, qua in avaritiam vexationesque Iudicum graviter animadvertibat. Quod si quid, de hoc summarum aetore, tot seculorum oblivione presso, augurari liceret, crederem TVSCILLVM NOMINATVM fuisse, qui Vicentinos deceperat, cuiusque capiti periculum adesse, aequalis Domitii Plinius existimabat, Ep. L. v. ep. iv. Quibus impedimentis e medio reiectis monendum lectorem duximus, SVMMIS, eas indicari causas, de quibus iudicio ordinario vel ad formulam contendebatur, quod aliter factum in iudiciis extra ordinem institutis, non diffitentur, qui morem iudicandi apud Romanos data opera descripserunt.

VII.

Ea DVCENARIORVM dignitas sub Augusto nec maior forte sub initia Tiberii. Vrbi enim aderant, nec nisi quinquennio in eodem munere peracto, discedendi potestatem habebant. Cuius rei idoneum testem Dionem Cassium habemus: omnibus, inquit, ex aequo interdixit, ne ante quintum annum a gesto in vrbe magistratu provincias fortirentur. Cui memorata paulo ante Inscriptio accedit, SCAPVLANVM QVIN-
B 3 QVEN.

QVENNALEM IMMVNEM memorans, unde
 discimus iudices illos quinquennio exacto immu-
 nitatem consecutos, hancque libertatem sibi datam
 honorum titulis adscripsisse. A quo vero tem-
 pore Tiberius in senatum et equites crebris ani-
 madversionibus saevire, ordinemque illorum fi-
 ctis criminibus debilitare cepit, tum DVCENA-
 RIOS praeter Urbanas functiones, provinci-
 bus admotos credo. * Tum census accipiendi,
 quae magna dignitas, cogendorumque vectigali-
 um potestas data, quae et ipsa quondam solis Pro-
 consulibus mandata erat: *ὡς ἔστι οἱ ἀποδύματα
 σὺν κέρτρου*, Proconsules ipsi tributa exigunt. Dio
 L. LIV.

VIII.

Ad hunc honorem cum admissos viderent DV-
 CENARIOS, falso quidam credidere nomen ip-
 sum a vectigali Ducentesima datum illis esse,
 quum tamen istud, ne constituta quidem adhuc Du-
 centesima, nec Ducenariis in societatem cogendo-
 rum vectigalium assumtis, impositum iis esset. Con-
 venit enim inter omnes, DUCENTESIMAE
 vectigal ab Augusto ortum non habere, quippe qui
 CENTESIMAM duntaxat rerum promercialium
 in subsidium militaris aerarii imperavit; Anno
 A. V. C. DCLIX, quare DVCENARIIS nomen exin-
 de

* Vid. Lips. ad Tacit. A. XII. Excurs. B. ubi non diffitetur
 auctam fuisse potentiam sed tantum in re pecu-
 niaria.

de non haesit, Tiberius vero, Centesimam, circumscripto rege Archelao, in DVCENTESIMAM mutavit, neque tamen illam perpetuam esse voluit sed sublatam quandoque, rursus pendi iussit, quod post Seiani necem contigisse, Dio, aliique tradunt, exemploque eius CAIVM instituisse, VRSINI, et PATINI. CL. V. nummi docent, in quorum oralegas: CAIVS CAESAR, DIVI AVG. PRON. AVG. in areae medio R. CC. quod est, REMISSIO DVCENTESIMAE.

IX.

Quantumvis vero non diffiteamur, Ducenarios Ducentesimam exegisse, nomenque ipsum quodammodo cum vectigalis pondere convenisse; alia tamen vetustatis documenta fidem faciunt, eos, dum id agerent, Procuratores potius dictos esse, ipsosque propemodum de nomine suo cavisse, ne decepti a vera vocis stirpe flecteremus. Hocque loco multum nobis LEONARDUS PORTIUS, eandem sententiam defendens contulit, qui BUDEO dubitante, lapidem ostendit, affirmantem, Ducenarios ab Augusto factos, quum a Tiberio ceterisque Imperatoribus aliis muneribus praeficerentur, Procuratores ad CC. i. e. ducentesimam dictos esse. Extat Lapis Antiquariae, in provincia Baetica, haec verba referens: PRO. CVR. PROV. BAETICAE AD DVCEN. Quod si tamen
inde

inde quis colligeret omnes Procuratores fuisse Ducenarios, quo THEODORUM RYCKIVM novum Taciti Interpretem abiisse video, Animadv. ad XII. A. cap. LX. is sine dubio erraret, quando Ducenarii quidem Procuratores, nec mutata tamen vice, omnes Procuratores Ducenarii habebantur.

X,

Sic Imperatorum ope magna iam tum incrementa DUCENARII ceperant, quae tamen ipsi, ut adsolet, audacia mirum in modum adauxerunt. Ac licet Tiberius gravis suorum censor, eos ultra terminos vagantes coërceret, digredi tamen et quaquaversum eos se munire passi sunt, qui Tiberium Caiumque exceperunt. Imprimis appellandus erit CLAVDIVS, pronus ad honores effundendos, cuius sub imperio, maiestate Consulibus aequati sunt. Aperte tradit hoc Svetonius, dum Claudium ornamenta Consularia etiam Ducenariis indulgisse refert, quod LAEV. TORRENTIUS conspiciens, multa, fateor, congeffit, sed quae ad TRANQUILLUM illustrandum nihil faciunt. Risitque eum sine dubio contra morem

Cas

Casaubonus, miratusque praeterea alios fluctuantes hoc loco, pari licet nomine notandus. Placatis illius manibus dixero, nil ibi fama dignum a tanto viro scriptum esse: Hoc explicandum erat, qua Ducenariis ratione, ornamenta consularia, non imminuta tanta dignitate tribui poterint. Quod si in aetatem nostram, animumque modestiae deditum arrogantia caderet, dicerem ipsos vel Proconsulibus additos, vel parem cum ipsis dignitatem habuisse. Sed stabile ad fidem erit monumenti veteris suffragium afferre. Vidit illud, legitque Vir divini humanique iuris et literarum scientissimus, GILBERTUS REGIUS NOSERINUS, qui cum Valentiae rudera antiqua scrutaretur, lapidem in aede Felicis Martyris offendit, memoriam Petronii Casti Veterani his verbis describentem:

MEMORIAE. AETERNAE.
 PETRONII. CASTI. VETER.
 MISSI. HONESTA. MISSIONE,
 EX. LEG. PRIM. MIN.
 EX. OPTIONE. PROCONS. DVCEN:
 ET. VITALIANAE. FLORAE. CONIVG. EIVS.
 VIVI. SIBI. PONEND. CVRAV. ET. SVB. ASC. DED.
 C XII.

Ante vero quam ab illo discedamus lapide, notandum erit, tradere Inscriptionem, Petronium Castum, honesta missione missum, Optionem factum, exque eo, vel Proconsulem Ducenarium, vel Proconsularem Ducenarium, i. e. ornamentis proconsularibus auctum esse; illa enim diversa haberi, demonstrari potest. Optiones, eos quondam dictos esse patet, qui cuiuscunque rei vel ministri vel adiutores forent. Maxime tamen suos sibi Optiones militia consecraverat, cuius rei VARRO, in libris de vita Patrum, deque Lingua Latina, Nonio ac Festo magna vi adstipulantibus testimonium praebet. Petronium vero nostrum militia solutum affirmat Inscriptio, unde clarum. OPTIONUM nomine, non centurionum modo accensos, sed quorumcunque magistratum adiutores dictos esse, quod non inepte SCHARDIVS existimavit. Extitisse vero in militia togata OPTIONES, qui negotiis Proconsulum, Praetorum, Praefectorumque adessent, magna diligentia observavit DIO L. LIV. τὰς δὲ δὴ πρὸς τοὺς ἀποστόλους ἐκείνους ἐκείνους

αἰρετα. ἵνα μὴ οἱ ἰσρατληγῆκότες, καὶ ἐκ τῶν
 ὁμοίων σφίσι καὶ τῶν ὑποδισσέων, τρεῖς δὲ οἱ ὑπα-
 τευκότες ἐκ τῶν ὁμοίων, ἅς ἂν καὶ ὁ αὐτοκράτωρ
 δοκιμάσῃ. Unusquisque praefectorum ipse sibi
 adfessores vel consiliarios adsciscit (OPTIONES
 legit) unicum quidem praetorius, ex sui aut in-
 ferioris ordinis hominibus, tres autem consula-
 ris, ex eiusdem dignitatis viris accipit, qui ipsi
 Imperatori probentur. Constat ex eo praesides
 provinciarum suos habuisse Optiones, et, si fortas-
 sis nomine carerent, re tamen ipsa optionum
 munus praestitisse. Hinc statuimus Petronium
 ex Optione vel adfessore Proconsulis, DUCENA-
 RIUM, pauloque post vel ipsum Proconsulem
 fuisse factum, aut ad minimum si Proconsulatu
 caruit, ornamenta eius quae titulos honorum et
 reliqua privilegia complectebantur, habuisse. Im-
 perator enim Proconsules dici voluit, non mo-
 do duos, qui Consules fuissent, sed alios etiam
 quotquot inter eos praeturam gessissent aut egis-
 se viderentur Dio L. LIV. Quod cum DVCE-
 NARIORVM multis sine dubio contigerit, iam
 expedita ratio, qui ornamenta Consularia gerere
 potuerint.

XIII.

Ex illa adaequatione cum consulibus ac orna-
 mentorum collatione, fasces quoque et lictores,
 Proconsularis Imperii signa, ipsis concessa esse

nemo quidem dubitabit; attamen certiores hac de re fieri iuvabit. Commodumque nobis id Eusebius declarat, dum, de fastu PAULI SAMOSATENI, Praesulis Antiocheni memorans, cum DVCENARIi more in celebritate non modo versatum, sed nomen etiam aucupatum ait, * in superbiam elatus (ita MUSCULUS reddit) mundanas dignitates usurpat ac DVCENARIUS magis quam Episcopus vocari vult, perque forum incedens et epistolas legens, simulque publice ingrediendo dictitans, numerosam catervam satellitum partim praecedentium, partim subsequen-
 quentium circa se habet. Quae etsi ostendant quo DVCENARIORVM potestas fuerit progressa, magis tamen adhuc magisque auctam videmus, si ad DECII, VALERIANIQUE Imperatorum tempora descendamus. Etenim huc usque vitae necisque arbitrium penes ipsos non stetisse dixerim: quod tamen horum aetate adeptos esse, PHO-
 TIVS

* HARDVINVS ad Plin. xxxiii. cap. l. opinatur, ipsam Paulum adscriptum fuisse albo iudicum qui lites dirimebant, suffragaturque I. G. GRAEVIVS; sed probandum ipsis, num omnes urbis illius iudices DVCENARIi fuerint. De Paulo non negaverim, persuadent, quae Eusebius de eo, quod concussionibus civium ad magnas opes ascenderit. Nec temporis ratio abnuit, quum ea tempestate saepe e Praesidibus provinciarum praesules sumerentur, quod praeter alia Ambrosii exemplum docet.

rivs Patriarcha quanquam subobscurus ac prae-
 unte quidem alio indicat. Ex EVLOGIO * nimi-
 rum, Praesule Alexandrino, qui Commentarios
 Novatianos librumque *Ἀθλῶν Νουάτης* inscri-
 ptum refutavit, Novatianos memorasse refert,
 Decio et Valeriano imperante PERENNIIUM DU-
 CENARIUM, mandatis acceptis, omnes Romae, in-
 que Eparchiis, Romam adiacentibus degentes
 Christianos, gravissimis quaestionibus ac poenis
 subiecisse: E quo colligamus licet, potestatem illis
 datam adeo coarctatam non fuisse, ut poenas mo-
 do, sed mortem etiam decernerent. Quod si ve-
 ro in omnes Christianos id licebat, licuit profe-
 cto et in milites maximam partem Christianos,
 in quos ne Proconsuli quidem ius animadverten-
 di fuit. Dio L. LIV. De his vero rebus somnian-
 do quaedam accepisse credo IACOBVM GU-
 THERIUM, quando de officiis Domus Augu-
 stae, Libr: II, cap. xv. scribens, DVCENARIOS
 ad inquisitionem vagorum per provincias dire-
 ctos refert, quae certius multo explicaturus erat,
 si de iis, quae attulimus, ipsi constitisset.

C 3

XIV,

* Haec sexto Eulogii libro referuntur, quum tamen Pho-
 tius quinque duntaxat eius sermones memoret. Quod
 qui factum sit nescio. Vfus sum editione Hoesche li-
 na optima quidem illa, num vero Schottus illa ob-
 servaverit, viderint, qui eius copiam habent.

Nunc de decrementis agendum, quae sensim huic dignitati contigerunt. Nec de tempore tamen satis convenit, nisi forte fidem coniecturae polliceamur. Athanasii profecto, sanctissimi doctoris Apologia altera, Flavio Philagrio, et Flavio Palladio, **DUCENARII, CURIOSIQVE** munere praeditis inscripta, innuit, eos sub Christianis Imperatoribus tantam dignationem quantum quidem olim non obtinuisse. Addit enim illico, eos paruisse imperio τῶν λαμπροτάτων ἱπάρχων καὶ ἰσχυρῶν πραγμάτων, quum antea sui propemodum arbitrii iuissent. Id tamen satis percepisse mihi visus non est **PETRVS NANNIVS ALCMARIANUS**, clarus alias hac Athanasii interpretatione et ceteris monumentis ingenii, siquidem quae de **DUCENARIO, CURIOSO** et **BIARCHO**, Athanasius habet, inepte reddidit, persuasus forte, Curiosi appellatione proprium **VIRI** nomen indicari, quum Curiosi munus notissimum sit, cumque Ducenarii functione plerumque coniungatur. At, cum ne sic quidem imminutio dignitatis pateat, a Gordiano iuniore casus eius repetendus. Is, e Veteranis primo multos, conscripsisse fertur, quos ad **CC. HS.** Stipendium promoveret. Lectis hisce, **PROTECTORUM** nomen, cum **DUCENARIO** coniunctum addidit, non quod in bello protectione illorum uteretur, sicut adversus **PRO-**

PROCOPIUM falso GUTHERIVS existimavit,
sed ut euntem Principem protegerent, vel cir-
cumstiparent. * Nec aspernati institutum illud
reliqui principes, sed, ut animadvertit PROCOPIVS,
quandam pristini splendoris umbram ipsis conces-
serunt, perpetua nempe adeundi, salutandique, o-
sculo purpurae illato, potestate data, CLARISSIMOS
etiam appellari voluerunt, quam honoris prae-
rogativam, ut nunc in tenebriones passim ef-
funditur, servabant tum sibi principes, ut be-
ne meritos hac compellatione honorarent.
CASSIODORUS. VAR. Libr. VII. Tan-
dem magis adhuc circumscripta illorum autori-
tas, cum Scholarum comites ipsis imponerentur.
Horum in DVCENARIOS grave imperium extitit-
se, e Lege II. C. L. I. Tit. xxxi. de Offic. Mag. Off.
colligo, quandoquidem illa comitibus Scholarum
verberandi, degradandique senatores et DUCE-
NARIOS licentiam denegat. Ibi enim pruden-
ter admodum LANGLAEUS Otio Semestri Libr.
XIII. cap. 2. statuit, per Ducenarios, ministros au-
licos indicari, quibus omnis iurisdictio in pro-
vincias adempta esset. Cui licet ANTONIUS
MORNACIUS Senatus quondam Parisini Prae-
ses

* Testatur Inscriptio: D. M.
ET. MEMORIAE. ATTINIAE.
AVRELIVS. ROMANVS.
PROTECTOR. DVCENARIIVS.

AK Tc 1282 (24)

ses in notis ad eandem Legem cum CAROLO LOYSELLO obnunciare videatur, Ducenarios, hoc loco militares fuisse viros censens, nil tamen impedit, quo minus in Langlaei partes concedamus, gnari, MORNACIUM a VEGETIO circumventum esse, cui quidem damus, suo tempore milites, ordinum ductores, DUCENARIOS appellatos esse. nec tamen ideo negari posse, eos post illius fata in re militari ita expirasse, quomodo in re civili nomen paulo post evanuit, sic, ut nihil inde, nisi doctiorum, et nostra illa, quam tenuis tandem illa fit, recordatio perftet.

Nomina autorum, quibus usi sumus.

Alciatus	Floccus Flor.	Photius
Apuleius	Graevius	Ryckius
Athanasius	Gutherius	Savaro
Beroaldus	Harduinus	Schardius
Blondus Fl.	Langlaeus	Schottus
Brosseus	Lipsius	Sirmondus
Budeus	Loyfellus	Svetonius
Bullingerus	Mornacius	Spartianus
Casaubonus	Nannius	Tacitus
Cassiodorus	Pancirollus	Tholosanus
Dio Cass.	Plin: uterque	Torrentius
Eulogius	Patinus	Varrò
Eusebius	Portius Leon.	Vegetius
Fenestella	Procopius	Vossius
		Vrsianus Fulv.

SNEEB. E FORM. PFVTSNERIANIS. A, R, S, M, D, C. XCIX.

107 M.C

Faint, mirrored text from the reverse side of the manuscript page, including words like 'AD. R.', 'SCHOL.', 'DIR.', 'OM.', 'NEO.', 'MOR.', and 'VRBAN'.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

KODAK Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2000

Kodak

LICENSED PRODUCT

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue